

Posamezna številka stane 60 vinarjev.

Posamezna številka stane 60 vinarjev.

STRAZA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Inserati ali oznanila se računajo po K 1.20 od enoredne petstvarice pri večkratnih oznanilih — popust.

„Straža“ izhaja v ponedeljek in petek popoldne. Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti vsak dan od 9. do 12. ure popoldne.

30. številka.

Maribor, dne 22. marca 1920.

Letnik XII.

Ob priliki ustanovitve Jugoslovanske Matice.

(Nekaj iz zgodovine).

Naš narod ima v sebi neko čudno moč. Kar nam zgodovina, n'še noben narod imel nad sabo toliko in tako trdih tiranov, kakor naš. A vsekogar, kdor je položil nanj roke, ter ga vklenil v svoj jarem, je strl, tiran je izginil, a naš narod je ostal.

Spomnil sem se dveh bajk iz najstarejše zgodovine Slovanov.

Najstarejši grški zgodovinar Herodot, ki je živel in pisal v četrtem stoletju pred Kristusom, pripoveduje, da sta ob njegovem času živela v sedanji Južni Rusiji ob srednjem Dnepru, dva naroda z imenom Neuri in Budini. Ta dva naroda zamoremo po vsej verjetnosti smatrati za pradede starih Slovanov. Neurih ve povedati, da igrajo dvojno ulogo. Po kmeti živijo kot miren in priden poljedelec, ter obdelujejo svojo zemljo, po noči se pa spremeni v volka in hodi po gozdu. — Ta dvojna uloga se vleče tudi skozi celotno zgodovino našega naroda. Pohleven kmet se naenkrat izpremeni v volkodlaka, ki rjove po planjavah in sreblje kri. — O Budinih ve povedati Herodot, da so se v njihovi deželi tako razmnožile strupene kače, da so morali zapustiti svojo domovino, ter se izseliti daleč tja k Volgi. Slednjič so pa vendar zopet iztrebili kače in zasedli svojo domovino. — Naš narod se je moral večkrat boriti z kačami, ki so se umnile v njegovo domovino. Marsikdaj je moral pred njimi zapustiti rodno grudo, toda nikdar je ni pozabil, vsakokrat slednjič iztrebil strupeno glazen in obdržal dedov last.

Ta dve bajki sta najstarejši poročili o naših pradedih, stari že okrog 2300 let, a za nas simbolični.

Bogami, koliko tiranov smo že imeli nad sabo in kolike smo jih že uničili, začnši od oaih bajnih Kimerijcev, ki so že v Herodotovih časih živeli samo še v pravljici pa do banditov d'Annunzia! Bili so Skiti — kraljevski Skiti — divji iranski narod, ki je vladal nad Skiti orači, Slovani. O prvih so ostali samo še grobi njihovih carjev v ornorskih stepah,

Slovani so ostali do danes. Za njimi so prišli drugi iranski narodi: Sarmati, Alani, Roksolani in drugi.

Od severa so začeli že v tretjem stoletju pred Kristom prodirati Nemci, plene za plemenom v slovensko pradomovino in na Balkan: bojeviti Bastarni, hrabri Goti, Skiti, Podonavje so zavladali divji Longobardi, Gepidi, Heruli in različni drugi. Tlačanili smo vsem in uničili vse. Ze v najstarejših časih smo imeli boje z bojevitimi Tračani, mogočnim arijskim narodom. Pleme za plemenom se je spustilo z nami v boj, nas hotelo zaslužniti in bilo uničeno, da danes ni ostalo od njih nobenega ostanka. Isto se je zgodilo z Ilirci, drugim močnim in bojevitim narodom, ki je zasedel zahodni del balkanskega poluotoka. Od njih je ostal samo še majhen drobec v Albancih ali Arnavtih in še ti so se ohranili samo po turški milosti. Za Iranci so začeli od vzhoda prihajati različni turški in mongolski narodi, deloma mešani s Finci: Huni, Obri, Pečenegi, Polovci, Kumani, Crni klobuki, Tatarji, Mongoli, Bolgari, Madžari, osmanski Turki itd. Obri žive samo še v pravljici pod imenom Pasje-glaveci, Tatarjev in Mongolov ostanki žive na Ruskem kot pohlevni krošnjariji, brivec in natakariji, Bolgari so utonili v našem ljudstvu, ter mu zapustili samo še ime, politično moč Madžarjev in Turkov je zdrobila svetovna vojna. Na jugu smo imeli neprestano grozovite boje z zahrbtnimi Grki, ki so nastopali proti nam z zahrbtnostjo in grozovitostjo, ki je v zgodovini brez primere in je našla vnete posnemovalce v laških Benečanih. Vsako njihovo podlost smo plačali z orjaškimi batinami, ter jih ugnali v skromne meje. Od severa so nastopale v mogočnih bojnih pohodih številne in dobro urejene nemške čete: od marovskega Dagoberta pa do hohenzollerskega generala Mackensena, koliko nemških pohodov so že videle naše zemlje, toda niso nas mogli odrinuti od Adrije in od spodnje Donave. Od prvega nastopa smo imeli tudi boje z Italijani. Plenili so naše pokrajine in pustošili, odvajali naše ljudi v sužnjost, naše deč-

ke in dekleta prodajali na človeških trgih v fužino, večinoma Arabcem, naše mladeniče in može devali v okove, ter jih vklepali na svoja ladje, da so jim morali veslariti po tujih morjih, skrunili naša dekleta in žene. A tudi njihova moč je razpadla in prišli so sami pod tujo sužnjost.

Tekom prejšnjega stoletja so se pričeli dvigati Italijani in pod geslom svobode vseh narodov pričeli boj za svojo združenje in osvoboditev. Njihovo prizadevanje je bilo venčano z uspehom, ustanovili so svojo kraljevino, svetovna vojna je prinesla osvoboditev in združenje poslednjim drobcem italijanskega naroda ki so se še nahajali pod Avstrijo. Sedaj so pa Italijani naenkrat zatajili načelo, katero so proglasili sami, ko so pričeli boje za svojo svobodo in zedinjenje, zavrgli so svoje najodličnejše narodne borce in prejšnjih časov in graditelje sedanje Italije: Mazzinija, Cavourja, Garibaldija in druge, ter začeli posnemati postopanje starih benečanskih dožev, grških carjev, ter vseh roparskih narodov od Hunov pa do Turkov in Madžarov.

Italijani so slabi poznavalci zgodovine, ako bi pa nekaj študirali našo preteklost, bi bili našli, da je vsak narod, ki nas je hotel zaslužniti, izginil in da smo uničili mnogo narodov, pred katerimi je Italija trepetala brez odpora. Zvedeli bi, da se naš pohlevni narod, ako je sila, zna spremeniti v volkodlake in da je iztrebil vedno vse strupene kače, ki so zaporedoma našo domovino.

Sklicujejo se, da imajo na naši zemlji kameno spomenike iz preteklih stoletij. Odgovorimo jim, da se na naši zemlji nahajajo tudi grobi skitskih carjev in turške piramide iz človeških glav, imamo zgodovinske spomenike mnogih zatiralcev, katere smo uničili.

V nekem starem laškem letopisu sem našel zapisano, da je neki slavni in mogočni beneški dože — imenoval se je Močenigo ali kaj podobnega — poslal na rop svoje pomorske razbojnike. Vjeli so neke dve ženi, ki so bile, kakor pravi letopisec, „zelo lepe“ (belle assai). Raditega so jih dali svojemu dožu, ki ju je zvečer vzel k sebi v posteljo. Zjutraj so ga pa našli v postelji mrtvega.

LISTEK.

Ksaver Meško.

Domovina.

Kako ne bi ljubil človek zdaj naše domovine — kako je ne bi bil v srce vesel?

Ce vstane človek od težke bolezni, ko je gledal nebo božje le skozi okno, ko je lovil in božal s pogledom, žejnim solnce, lepote in toplote, slednji solnčni žarek, ki je prišel skozi okno v vas v bolniško sobo in je z bolno silo hrepenel, kadar so žarki zopet odšli iz sobe, po širokih obzorjih tam zunaj, po silni, ogromni neskončnosti prirode — kako se ne bi razveselil, kadar spet stoji v prirodi, visoko gori na hribu in strmi čez ta naš čudežni svet, širnih mirnih linij teh naših polj, preplavljenih z razsipnim bogastvom luči, drznih, slikovitih oblik gor, blestečih v svojih snežnobelih zimskih plaščih, ki jih še niso slekle in jih menda še ne nameravajo kmalu — kako se jih ne bi veselil?

Kako se ne bi veselil, ko slišim sinka organistovega, sedemletnega mojega ministrantka Nandeta kako peva, stopajoč po hribu doli v vas, na ves glas: „Lepa naša domovina...“ Komaj za hip utihne, že prične drug, istotako mlad, istotako kipeč glas: „Sijaj, sijaj, solnce...“

Pesem slovenska, glaseča se po Korotanu, kdaj poprej se je glasila iz takih mladih prsi, kdaj poprej tako kipeče, svobodno, samozavestno? — znanilka naše svobode si, simbol naše prostosti.

Zdi se mi, da smo vsi vstali od dolge, dolge in težke bolezni. Že so sodili neprijatelji in mi sami smo bili skoro že zastrupljeni z mislijo, da smo res bolni na smrt. Pa glej, zavel je čez dežele dih svobode in zgenili smo se, kakor da nas je topli dih zbudil iz bremavice; dvignili, iztegnili, preizkusili smo v veri in sužnosti vkovane ude, pa smo se silno začudili: „Čudo božje, saj smo kreпки, zdravi, mladi!“

Sirom dežele živi zdaj zavest mladosti, zdravja in moči. Da je nam ne bi omajali in zamorili oni, ki so v prvi vrsti poklicani, da skrbijo za življenje in za mladostno življenje v državi!

A to je naša žalost, grenka naša bol: Kakor fantini iz dveh sovražnih vasi se dajejo voditelji našega troimenega naroda. Komaj pride do moči in do besede enaskupina, si že viha druga rokave: „Moj duš, ne boste vi! Auf — dajmo se, kdo bo močnejši.“

Pred očmi vsega naroda, pred očmi Evrope in vsega sveta tako. Ali se ti gospodje zavedajo, kaj da delajo? Ali vedo, kako sodi o tem priprosto ljudstvo? Ali pomislijo, da govore že neuki seljaki: „Nam pridigajo od vseh strani ljubezen do države, a ti gospodje bodo s svojo trmo državo raztrgali in pokopali.“

Spati ne morem čestokrat ponoči od samih skrbi: „Pa bomo res morali nazaj v tuje službe, pod sovražnikov bič, ki smo se ga komaj rešili?“ Neprestano moram misliti na nesrečno Poljsko. To, tako slavno in mogočno nekoč, so njeni lastni častihlepni, trmoglavni sinovi raztrgali in upropastili. Bo res tako tudi pri nas?

Noč in dan me peče in grize to vprašanje.

In še eno gorje me peče, da bi od boli kričal: naša posirovelost, ki ji ni para med kulturnimi narodi, menda še med divjaki ne. Kaj človek, ki se nekoliko vozi po domovini, v sedanjih časih doživi, vidi in sliši, je naravnost pravljeno. A grda pravljica je to, ki nam vžiga pečat sramote pred našimi sosedi. Da nas ti potem najslabše in napačno sodijo, tudi to je bridko naše gorje.

Ce ne bi bil slišal na lastna ušesa, ne bi verjel, da je naš narod, ki smo ga vedno slavili pred drugimi, zlasti pred Nemci in nemčurji, kot nekaj zgled poštenosti in pobožnosti, tako pedivjal, pogreznil se v tako globočino gnojnice.

Izmed mnogih slučajev, ki sem jih doživel zadnje čase, navajam le dva.

V sredo, dne 20. januarja, sem se peljal z jutranjim vlakom z Brezij, oziroma iz Radovljice v Lju-

bljano. V Škofjiloki menda je vstopilo več potnikov, fantov, mladih mož, žensk. Pa so govorili že tako, da se je človeku, ki si je ohranil še malo estetičnega čuta, želodec obračal. Govorili so seveda fantje in moške (kajpada tudi ti ne vsi, posebno starejši ne): ženske pa so se tem kosmatim kvantom smejale. Do tedaj sem o Gorenjkih mislil drugače, mnogo bolje. Res je sicer: mlade in lepe te niso bile; mlade in lepe se takemu gnoju vendar ne bi smejale, sodim.

Peljali smo se proti Šiški, kar pribeži iz sosednega kupeja ženska srednjih let in začne pljuvati in vpiti: „Pfuj, take svinje pa še vse življenje nisem videla in slišala.“ — „Kateri pa je?“ se oglase ženske iz vseh kotov. — „Ta in ta.“ — „Ta? Saj je ta oženjen.“ — Divjak je hotel za njo v naš kupe, a je z vse silo tiščala vrata. Za durmi pa je vpil: „Ce sem jaz oženjen, imam še več pravice do tega.“ In je klatel kar na debelo dalje. V meni je vrelo. Pa sem omenil, a povsem mirno, ker sem vedel, da bi sicer še manj zaleglo: „Mnogo sem hodil po svetu, a tako grdih ljudi, kakor smo mi Slovenci, ki bi govorili tako prostosko in ostudno, še nisem videl.“ A zdaj — vsa banda čez me! — „Ta Nemce hvali! Nemčur je!“ — Sirovina iz sosednega kupeja je s silo vlomil vrata in vpil: „Kje je tisti, ki pravi, da smo Slovenci najslabši ljudje? — „Jaz. Če tako govorite, smo.“ — Zdaj Li ga naj bili slišali. Vpil je — navsezgodaj mu je že zganje kar sršelo iz oči: zganje in sirovost pa sta si vedno bila brat in sestra in si bosta — vpil je, kakor obseden, da se mu je glas kar lomil in mu ga je hi-pe povsem zmanjkalo: „Ti boš mene učil, ti, ki si doma žrl in imel polno r... (seveda ne bi spadale take besede v resen spis, a tako sirovost je treba pokazati v pravi luči, z olepšavanjem ne dosežemo ničesar), jaz pa sem se pet let bojeval. Med Nemce pojdi!“

Zdaj misli pri nas vsak lump, ki je nosil po svetu malo puško, ali pa je tudi ni, in je morda ropal in kradel in uganjal vse mogoče druge hudobije po svetu, da mu je vse dovoljeno in sme delati z drugimi ljudmi, kar boče.

(Konec prihodnjic.)

Poginil je mogočni benečanski poglavar, ker je posilil dvoje slovenskih žen, poginil je vsak narod, ki je hotel podjarmiti naše ljudstvo. To nam pripoveduje zgodovina. Italijani hočejo nadaljevati delo naših zgodovinskih zatiralcev, okusili bodo tudi nauk zgodovine.

vine. Nočejo biti naši dobri sosede, še manj hočejo biti naši prijatelji, mali Vittorio Emanuele ni ne Atila, ne Doigiskan, ne slavni padisah Sulejman. On njegovi vojskovodje in njegovo ljudstvo hoče posnemati njihove zglede, deležni bodo tudi njihove osode.

Prekmurski parlament.

Prerazprava zborovanja.

Dne 17. t. m. je bilo tretje zborovanje narodnega sosveta civilnega komisarijata za Prekmurje v Murski Soboti. Udje tega sosveta s vsi vplivnejši močje celega Prekmurja: duhovniki, katoliški in evangelijski, učitelji-Prekmurci ter kmetje. Prišli so skoro vsi udje, pridružili so se pa tudi drugi močje iz Prekmurja, ki so bili pravzaprav samo poslušalci, pa so smeli tudi govoriti in glasovati. Tako je šel ta „parlament“ okoli 130 poslancev, torej toliko kot beograjski „aktivni“ parlament. Sklepi tega sosveta so tedaj jako važni.

Deželno vladu je zastopal g. poverjenik dr. K. Verstovšek, ki je vodil zborovanje ter dajal razna pojasnila. Najprej je poročal civilni komisar dr. Berbuč o civilni upravi v Prekmurju, o županijah, o vodstvu matrik, o zakonu. Gerente ljudstvo rado spreminja. Zastopniki Bogojine so si želeli novega gerenta, ki bi bil postavljen na splošno željo ljudstva. Notarijuši ogrske vlade, ki so vodili matrike in so se pri njih tudi morali sklepati zakoni, so odpravljeni. Zato se sedaj sklepajo zakoni v cerkvah vseh treh veroizpovedanj, matrike vodijo iste cerkve. Glede mosta preko Mure se je soglasno sklenilo, da ta naj bo v Veržeju. Ker je Mura do tje regulirana in je Veržej, oziroma Doležljovje na prekmurski strani približno v sredini Prekmurja. Upati je, da se bo vlada zdaj ozirala na to soglasen sklep glede mosta, ki je predvsem važen za Prekmurje. Glede železnice je poročal g. Puš, general Murske Sobotice. V tem oziru so še samo načrti za zvezo z Ljutomerom in z Dolno Lendavo iz Murske Sobotice. Aprovizacija funkcionira, a vsega je še premalo. Ljudstvo želi, da sme sejati tobak doma za lastno rabo, kakor so imeli to pravico v Ogrski. Obleke ni, usnja ni, moka primanjkuje. Za invalide in penzioniste se skrbi. Veliko je brezposelnih, ker nimajo dela v Jugoslaviji, dočim so prej hodili na Ogrsko kositi, žet, drve sekati. Treba jim poskrbeti dela v Baški, Banatu, Slavoniji in drugod. Hmeljarji v Savinjski dolini dobijo odtod delavcev, kolikor jih le hočejo.

O šolstvu je poročal g. nadzornik Jurko. Vseh šol je 93, izmed teh je 41 katoliških in 14 evangelijskih.

kih verskih šol, pri katerih imajo vodstvo verski šolski stenci (sveti). Vlada ne spreminja ničesar pri značaju prekmurskih šol. Sprejela je vse domačine-učitelje, ki so hoteli vstopiti v službo. Veliko madžarovnov učiteljev in uradnikov ni maralo za službe, zato so zapustili Prekmurje na poziv vlade. Ogrska vlada je vjela na demarkacijski meji župnika Jožefa Klekla, bratranca urednika „Novin“, ter ga ima zaprtega v Sombotelju. Vlada se poziva, da stori korake pri ogrski vladi. Razun osem šol imajo že vse prekmurske šole vsaj po enega ali dva učitelja. Manjka pa še 53 učnih močij, ker se nekateri učitelji obotavljajo iti v Prekmurje. Šolske počitnice bodo od 1. junija do 1. septembra.

Denarno vprašanje je zelo težavno, ker imajo ljudje neizgosen ali neokolevan ali napačen denar brez osebne krivde. Ljudstvo zahteva, da se zamenja ves denar. Pri nakupovanju so se oglašili stari žigovci, ki so nezadovoljni, da so dobili v roke nakup nekateri bogataši, n. pr. g. Benko v Murski Soboti. Zastopniki ljudstva želijo, da se dovoli Prekmurcem direkten izvoz in uvoz, ker vlada premalo skrbi za uvoz. Končno je sosvet vsestransko obdelal vprašanje prekmurske avtonomije. Vsi govorniki so odločno odklonili, da bi bilo Prekmurje kak „corpus separatum“ z lastnim statutom za uradnike, podrejeno direktno pod Beograd. Prekmurci hočejo biti le del Slovenije, želijo pa v Mursko Sobotu več političnih konceptnih uradnikov, ker sta dva (dr. Berbuč in dr. Cuš) premalo za tako veliko še neurejeno glavarstvo. Ljudstvo želi, da bi imel politični uradnik uradne dneve v Cankovi in v Križevcih, ker je ljudem predaleč hoditi v Mursko Sobotu. Od dveh uradnikov pa ne more nobeden ven iz Murske Sobotice.

Govorilo se je tudi o kmetijskem šolstvu, o agrarni reformi, o škodah, povzročenih po vojaštvu.

Po peturnem zborovanju se je sklenilo, da se svet skliče vsakih šest tednov. Poslala se je tudi pozdravna brzojavka vladi v Beograd. Vladni zastopnik je pri sklepu obljubil, da bo vse želje in zahteve predložil vladi, s čimer se je končalo zborovanje z občno zadovoljnostjo vseh navzočih.

Politične vesti.

Jugoslavija.

V Beogradu se vršijo pogajanja za koncentracijo. Dobro podučeni politični krogi dvomijo o uspehu teh pogajanj, ker se demokratske zahteve pretnost. Demokrati namreč zahtevajo: Ministrsko predstavo in notranje zadeve bi se naj poverile nevtralnim osebam. Demokrati hočejo imeti osem ministrskih mest. Sedanji parlament naj sprejme samo volilni red in dvajsetnice ter pariške pogodbe.

Obvestilo o izidu občinskih volitev po Hrvatski in Slavoniji je strašno poparilo demokrate. Začeli so popuščati v svojih zahtevah glede koncentracije. Zastopnik demokratov pri pogajanjih je Drašković, vladnih skupin pa Protič. V sled popustljivosti demokratov so prišla pogajanja za koncentracijo v ugodnejši tisi.

Narodno predstavništvo je odgodeno od 17. do 24. t. m.

Regent Aleksander se je vrnil zopet nazaj v Beograd.

V Beogradu so sestavili volilni odbor iz 14 članov, ki se bo bavil s pregledom volilnega zakona. V tem odboru je zastopanih 6 demokratov, 3 radikalov, 2 člana Narodnega in 1 član Jugoslovanskega kluba, 1 Ribarčev in 1 član Medakovičeve skupine.

Hrvatski in Slavoniji se vršijo občinske volitve. Dosedanja poročila o izidu teh volitev so hudo poraz za demokrate. Povsod, tudi v dosedanjih največjih demokratskih taborih, zmaga krščanska Lj. stranka.

Za Radgono. Časniki so prinesli poročilo, da se je mirovna konferenca zopet počela z našo Radgono. Močje menda nimajo nobenega drugega dela. Ali ne vedo, da ima Reko še vedno v svojih krempljih Žid d'Annunzio in bila bi pač v prvi vrsti dolžnost ententarske gospode, da naredi konec temu škandalu. Toda spomnili so se na nekega drugega. Prišlo jim je na misel, da se nahajajo v malem mestecu, kateremu je ime Radgona, še vedno Jugoslavlani, ako prav bi imelo to gnezdo po mirovni pogodbi pripasti Avstriji. Gospodje, ki imajo pred sabo toliko važnih zadev in ne morejo rešiti niti ene, so torej sklenili reševati radgonsko zadevo in so baje sklenili poslati noto naši vladi. Ne vemo, kaj bo naša vlada odgovorila na to noto, ako jo res dobi. Najbolj pametno bi pač bilo, da odvrne, da nima nobene večje dolžnosti do ententarskih not, kakor pa kalabreški ropar Gabrijelo d'Annunzio. Med tem je pa „Murska Straža“ v svoji poslednji številki že pojasnila, kako je prišlo do tega zanimanja za Radgono. Tam se namreč nahaja kot šef angleške vojaške misije neki polkovnik Coudenhau, ki rad zahaja v Meinlov grad v Apačah. In kakor razni drugi ententarski „prijatelji malih naro-

dov“ se menda tudi ta gospod najbolje počuti po gradovih in salonih velikih gospodov. Med vojno si je prihranil nekaj tisoč funtov šterlingov, katere bi rad sedaj naložil v omenjeno graščino. Toda zaenkrat imajo Apače še Nemci v posesti in pridejo pod našo oblast šele, kadar se mi umaknejo iz Radgone. Kupčija se pa zamore izvršiti šele, kadar postanejo Apače jugoslovanske. Ker se torej polkovniku Coudenhau mudi s kupčijo, se mora ententa pečati z Radgono in malo mestece stopiti v ospredje svetovne politike.

Nemčija.

Revolucija. Nemška revolucija reakcijskih elementov je doživela klaverno poraz. Morali so jo odkuriti iz Berlina brez slovesa, oziroma s slovesom, ki ne bo ostal v dobrem spominu. Ko je revolucijna vlada uvidela, da ne gre, se je hotela pogajati s staro vlado, toda ta je zahtevala, da se morajo udati brezpogojno, baltiške čete se morajo vrniti iz Berlina v prejšnje postojanke in zoper vojske nameravane prevrata je izdala povelje, naj se zapro. Med tem so pa že po raznih krajih izbruhnili nemiri od druge strani. Dvignili so se namreč boljševiki-komunisti po raznih delavskih krajih, delavci so se oborožili, razglasili svoje vlado in pričeli boj zoper novo in staro vlado obenem. Tako so imeli Nemci naenkrat tri vlade in tri revolucije, polični boj so se razvneli po različnih krajih in ponekod divjali z veliko srditostjo. Samo v Lipskem je bilo v enem dnevu na ulicah ustreljenih 120 oseb. Naknadno prihajajo vedno nova poročila o nemirih in pobojih po različnih mestih in o človeških žrtvah, katere se tu pač le. Ponekod so zmagali komunisti in imajo sedaj njihovi delavski sveti oblast v roki. Ko je nova berlinska vlada uvidela, da se ne more vzdržati, je odstopila, kolovodje so izginili, vojaki so morali odstopiti iz Berlina. Med odhodom jih je na ulicah napadla množica, vojaštvo je streljalo ostro in bilo je mnogo ljudi ubitih in ranjenih. Za enkrat ni torej cela s tako velikim nastopom prirejena revolucija imela drugega učinka, kot da je splošni štrajk zopet uničil mnogo lepega premoženja in preprečil proizvodnjo ter povzročil mnogo človeških žrtev, pred tujim svetom so pa Nemci zopet izgubili mnogo kredita.

Poljska.

Na Poljskem je izbruhnila stavka železničarjev, ki se je že razširila po celi Poljski.

Dnevne vesti.

V pojasnilo! Člani nove vlade v Ljubljani še sedaj niso dobili vpoklica, da prevzamejo svoje urade. Zadeva se je zakasnila radi odsotnosti regenta.

Ustanovljajte povsod podružnice „Jugoslovanske Matice“. Kjer se dobi 20 članov, naj se ustanovi podružnica. Za pojasnila, tiskovine itd. se obračajte na Narodni svet za neodrešeno domovino, Maribor, Sodna ulica 32. V slučaju potrebe pride iz Maribora tudi govornik.

Na smrtni postelji leži vlč. g. Mihael Lendovčevšek, župnik v Makolah. Priporoča se sobratom v molitev.

Stalne vojaške duhovniške službe. Uradni list deželne vlade za Slovenijo št. 32 je objavil natečaj za stalne vojaške duhovniške službe. K temu razpisu pa pripomnim, da morajo vsi gospodje, ki reflektujejo na službo vojaškega duhovnika, vložiti prošnje, torej tudi tisti aktivni in rezervni vojaški duhovniki bivše avstro-ogrške vojske, ki so se že prijavili za sprejem v skupno vojsko našega kraljevstva. Prejšnje pismene prijave se jim bodo vrnille. Prošnje morajo biti naslovljene na ministrstvo za vojno in mornarico; vložiti jih je treba do dne 31. marca t. l. pri pristojnem škofijskem ordinarijatu. To v pojasnilo. — Dr. Lukman.

† Župnik Bolkovič. Pogreba umrlega g. Antona Bolkoviča, ki je od jeseni leta 1911 do svoje smrti župnikoval v Artičah, se je vdeležilo v torek, dne 16. t. m. mnogobrojna množica. Med drugimi so bili vodja okrajnega glavarstva g. Rud. Koropec, župan mesta Brežice dr. Sticker, administrativni kapetan Brežice Jos. Požar itd. Domače učiteljstvo je bilo šolsko mladino polnoštevilno zastopano. Duhovnikov je prišlo 22, med temi g. kanonik dekan Jos. Mešiček, ki je vodil spreved in imel sv. mašo zadušnico, trije oo. Frančiškani iz Brežice in en o. Kapucin iz Kanskega. R. i. p.

Odbor „Danica“. Na semestrlnem obćnem zboru jugoslovanskega katoliškega akademikega društva „Danica“ v Ljubljani je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik: Papež Slavo, jur.; podpredsednik: Kodrič Franjo, fil.; tajnik: Milač Šime, fil.; blagajnik: Ribarič Ivo St., tehn.; 1. knjižničar: Ambrožič Ivan, fil.; 2. knjižničar: Bitene Mirko, fil.; arhivar: Bernot Ciril Metod, fil.; gospodar: Laznik Ivo, med.; zapisnikar: Jurčič Branko fil.

Ravnateljstvo kmetijske šole v St. Juriju ob J. žel. ni postalo še le sedaj liberalno. Ze leta 1912 je dalo letno poročilo za leto 1911 tiskati v liberalni tiskarni. Ze tedaj torej je ravnateljstvo podpiralo podjetja liberalne stranke!

Celjski Spindler in dostojnost. Danes smo zvedeli, da je zbobnal na shod tujske JDSarje gospod Spindler. Ob tej priliki je besno napadal Ljudsko stranko, katero je imenoval javno „golazen“, katere morajo ubiti demokraci. O Nemcih in nemškutarjih je pa govoril, da jih treba prijemati z rokavicami. Bo Spindler JDS nazorih je lastni brat, ki je slučajno druge politične struje, kakor je JDS, golazen; nemškutar pa gospod, s katerim je treba obćevati v rokavicah in cilindrom. In ta gospod Spindler se drzne pisariti v svojem listu, da sta „Straža“ in „Gospodar“ nedostojna v izrazih!

Tat v cerkvi. Ko je v ponedeljek, dne 15. t. m. zjutraj zarana šel cerkovnik odpirat cerkev pri Sv. Boltenku v Slov. gor., je slišal v cerkvi nek šum in je vsled tega sumil, da je nekdo v cerkvi. Hitro spet zaklene cerkev ter gre klicat župnika in še 4 druge močje. Primerno oboroženi se podajo v cerkev ter najdejo v cerkveni klopi sedeti moža z nahrbtnikom. Na vprašanje, kako in s kakim namenom je prenočil v cerkvi, se je izgovarjal, češ, da je v nedeljo popoldne v cerkvi zaspal in ni mogel več iz cerkve, ker je bila zaklenjena. Toda ko so mu preiskali nahrbtnik, so našli v njem 83 skupaj zvitih piščalk iz cinka, katere je tat iztrgal iz tamošnjih orgel. Tata so zvezali, spravili ga začasno v klet ter poklicali orožnika, kateri ga je izročil kazenskemu sodišču v Ptuj. Škoda, katero je nevarni tat povzročil na orglah, je zelo velika, ker so orgle začasno nerabne.

Roparski napad v Mozirju. Dne 2. marca t. l. sta dva roparja z vetrihi odprla vsa vrata v hiši g. Peveca v Mozirju. V pritličju sta našla blagajno, katere pa nista mogla odpreti. Nato sta udrila v spalno sobo in vrgla gespo na tla, jo davila in le slučaj je nanesel, da jima je ušla. V spanju zakriči g. Pevec, roparja se spustita na Peveca. V boju za življenje iz smrti je omamil enega roparja, katerega je ranil na telesu in na glavi, nakar je skočil proti vratom, katere je gospa Pevec zaklenila. V tem trenutku udarila roparja za njim. Pevec je ustrelil enega v levo roko. Ko je po bil strel, je gospa Pevec odprla vrata, da se tako oba rešita v drugo sobo. Takoj odpre Pevec okna in kliče sosedo na pomoč. Prišli so takoj tržani in roparja sta pobegnila. Bil je eden v vojaški, drugi pa v civilni obleki. Roparjema so na sledu. Oba sta bila črno namazana. Zandarmerija pridno išče zločince, nekaj jih je že zaprtih, ako so pravi, še ni dognano.

Lepo darilo. Graščak Vinko Bachler v Račah pri Mariboru je podaril raški šoli povodom prvorojenca 2000 K. Iskrena zahvala!

Družba sv. Mohorja. Odprava družbenega koledarja bode tekem osmih dni končana. Vljudno prosimo, da častita poverjenistva takoj pošljejo po svoje zavoje k dekanijskim uradam. Priložene vabilne pole s seznamom udov naj se nam gotovo vrnejo do 5. aprila in dostavi udnina. Radi izredne draginje moremo letos tiskati samo toliko knjig, kolikor bode do stavljenega obroka priglasenih članov. Na poznejše priglasbe se ne bomo mogli ozirati.

Tobačna trafikla v Sv. Petru pod Sv. Gorami št. 76, okraj Kozje, je do dne 30. sušca 1920, potom javnega natečaja razpisana. Enoletni kosmati dobiček

je znašal 3394.34 K. Položiti se mora, predno se ponudba izroči, 300 K jamščine.

Na gostiji Franca Filipiča in Micke Sošterič na Staricesti pri Ljutomeru se je nabralo za dijaško kuhinjo v Mariboru 50 K. Prisrčna hvala!

Zamenjava bankovcev. Od 16. t. m. dalje zamenjavajo bankovce po 100, 50 in 20 K v Ljubljani le še: finančna deželna blagajna, davčni urad za mesto, davčni urad za okolico, poštni čekovni urad in podružnica avstro-ogrske banke. V Mariboru: davčni urad in podružnica avstro-ogrske banke. Po deželi sploh pa vsi davčni uradi.

Podravska podružnica Slovenskega planinskega društva naznanja svojim bivšim članom, naj pošljejo, ako se hočejo pri društvu ostati, 12 K članarino, nakar dobijo društvene izkaznice. Novi člani še plačajo 2 K vpisnine. Popuste v društvenih kočah ima le tisti, ki je plačal članarino do dne 1. maja. — Qdber

Mariborske vesti. Ustanovitev podružnice „Jugoslovenske Matice“.

V nedeljo se je s primerno slovesnostjo izvršila ustanovitev mariborske podružnice Jugoslovenske Matice. Ustanovno zborovanje se je vršilo v veliki dvorani Narodnega doma ob 10ih predpoludnem. Otvoril ga je prof. Ribarič kot predsednik Narodnega sveta za neodrešeno domovino in predsednik pripravljalnega odbora s krasnim nagovorom v katerem je pojasnjeval našo dolžnost, da pomagamo rojakom, ki se nahajajo pod tujim jarmom. Za njim je profesor Voglar prečital najvažnejše odstavke pravil in slednjič je dr. Ferdo Müller v sklepni besedi pozival k složnemu delovanju. Izvolil se je podružnični odbor obstoječ iz predsednika, dveh tajnikov, dveh blagajnikov in šest odbornikov ozir. namestnikov. Predsednikom je bil izvoljen prof. Ribarič, tajnika dr. Ferdo Müller in dr. Leopold Léonard, za blagajnika bančna uradnik Novak in Skaza, za odbornike gospa Lipoldova, dr. Juvan, Roglič, Baranova, dr. Skapin. Po volitvi je zapel zbor Glasbene Matice „Buči morje adrijansko“. Po zborovanju se je razvil veličasten sprevod, katerega se je udeležilo nad 6000 ljudi. Otvorila ga je mladina, za njo so korakali Orli, potem godba, dalje Sokoli, potem šole, zbor Glasbene Matice, novoizvoljeni odbor, mariborsko žensko društvo, razne druge korporacije in begunci iz različnih krajev v svojih skupinah s slovenskimi zastavami in tablami z napisi krajev. Sprevod je šel iz Narodnega doma po Aleksandrovi cesti, čez Gosposko in Šolsko ulico na Stolni trg, po Stolni ulici na Glavni trg, kjer je z balkona nagovoril množico gerent dr. Leskovar. Po pozdravu je zapel zbor „Bože pravde“ in potem se je množica v najlepšem redu razšla. Red je bil vzoren, navdušenje velikansko.

„Mariborski Delavec“ vedno menjuje uredništvo. Vsak drug mesec sprejme uredništvo tega lističa kak drug JDS veleum. Se je zgodilo, da je zvalil k „Delavcu“ potom laži in farbarije g. Voglar poštene ljudi, pa ti so koj po spoznanju pustili JDS uredništva šila in kopita in odšli. Govori se, da podurhajo od „Delavca“ vsi uredniki radi „ines“ g. Voglarja, kateremu sta pero in dostojnost španska vas, pač pa je ta gospod šolnik mojster v surovosti in prepiru. (Ni čudno, saj je vendar general JDS arjev.) Svoječas se je veliko pisalo po vseh demokratičnih glasilih o strašno kurnem JDS dnevniku v Mariboru, ki bi naj prišumel v javnost na valovih „Drave.“ Zvedeli smo pa, da je odnesla Drava vse sklepe glede liberalne ga dnevnika in da bo splaval po Dravi še „Mariborski Delavec.“

V gostilni „Balkan“ se je zabavala zadnja nedelja vesela družba tržaških rodoljubov, ki so prepevali slovenske pesmi. Prikltili so se pa v gostilno i trije italijanaši in začeli izzivati slovenske pevce z italijanskim petjem. Žalibog moramo zaupati javnosti, da sta bila med temi predrznimi Italijani tudi 2 mariborska redarja! Kaj pa poreče k temu g. dr. Senekovič? Ni dovolj, da nas na lastni zemlji izzivajo še sedaj Nemci, pomagati jim morajo še njihovi bratci — Italijani.

Po Mariboru kroži baje mnogo jugoslovanskih bankovcev, ki so zigosani s štampljo „Davčni urad Ptuj.“ Dve črki v besedilu sta postavljeni nekoliko višje. Če kdo poseda take bankovce, naj to javi policijskemu komisarijatu v Mariboru.

Razglas. V zadnjem času se je ponovno opazilo, da veleposestniki iz okolice izpraznjujejo fekalije iz greznice mesta in iste odvažajo z lastnim vozom na njih polja. Opozarja se, da se sme izvršiti izpraznjenje preznic v celem mestnem okrožju le potem pneumatskega aparata. Z izpraznjevanjem fekaliskih greznice preli vsled nesnage in smradu izvanredna sanitetna nevarnost in se tedaj iz higijeničnih ozirov najstrožje prepoveduje. Državna policija bode v bodoče naznanila mestnemu magistratu vsak tozadevni slučaj prestopka in se bodo običajno kaznovali ne samo

zadevajoči posestniki vozov, temveč tudi lušni posestniki, ki dopuščajo take nedostatke.

Ruski kružok ima prihodnjo učno uro v sredo, ob 8. uri zvečer v državni realki.

Prodaja saharina. Pri mariborskem okrajnem ravnateljstvu se bo prodalo v prihodnjih dneh kakih 28 kg zaplenjenega saharina osebam, ki so v smislu tozadevnih predpisov za malo prodajo saharina opravile, oziroma smejo vporabljati saharin v svojem obrtnem podjetju. Interesenti naj se zglasijo dne 23. in 24. t. m., od 8. do 12. ure dopoldne, pri finančnem okrajnem ravnateljstvu, soba št. 38, kjer se jim bodo dala natančnejša pojasnila glede cene itd. Dovolila za prodajo saharina in obrtne listine je prinesli s seboj.

Vojak, sedaj bolan v vojaški bolnici v Mariboru, doma iz zasedenega ozemlja, brez obleke in denarnih sredstev, bi se rad vrnil k svojim staršem, toda nima potrebne obleke, vsled česar prosi usmiljena srca, da mu priskočijo na pomoč bodisi v denarju ali obleki. Ime reveža se izve v upravnistvu „Straže“.

Slovensko mestno Gledališče.

Repertoire tekočega tedna:

V torek, dne 23. marca: „Sedemnajstletni“, ab. B 30; v četrtek, dne 25. marca, popoldne: ljudska predstava „Le retour du bal“, „Poljub“, „Lotkin rojstni dan“, zvečer: „Gospodje sinovi“, A 30;

v soboto, dne 27. marca: „Velika srenja“, B 31; v nedeljo, dne 28. marca, popoldne: ljudska predstava „Brez denarja“, zvečer: „Pepeluh“, izven abon.;

v torek, dne 30. marca: „Kristova drama“, abonem. A 31;

v sredo, dne 31. marca: „Kristova drama“, ab. B 32. Opozarjamo naše cenjene čitatelje, kakor se iz gornjega repertoira razvidi, da bo tukajšnje mestno gledališče v prihodnjem na veliki teden „Kristusovo trpljenje“, koje delo toplo priporočamo našim somišljenikom, da si ga ogledajo.

Razne novice.

Železniški promet v Avstriji ustavljen. Vsled velikega pomanjkanja premoga je ves železniški promet v Avstriji ustavljen. Vsled splošne stavke v šlezijskih premogovnikih ni upati, da bi bilo možno železniški promet v Avstriji v doglednem času zopet postaviti.

Pomanjkanje stanovanj v Avstriji. V raznih avstrijskih večjih mestih vlada veliko pomanjkanje stanovanj, ki je še večje, kakor n. pr. v Mariboru, Celju, Ljubljani, itd. Tako n. pr. pišejo graški listi, da v Gradcu išče 4000 oseb stanovanja. 2000 oseb že čaka delj kakor pol leta na stanovanja, toda ni upanja da bi se v tem oziru v doglednem času spremenilo na boljše, čeprav pridno gradijo barake, katerih so zgradi li že za 21 milijonov kron.

Hrvatska govedina stane v Gradcu 98 kron en kilogram! Se pred nekaj tedni je stala 65 kron.

Civiljarski pomočniki zaslužijo na Dunaju na teden najmanj 1000 kron. Tako je izjavil pri sodnji nek civiljarski mojster.

Zenske kot porotniki. V Dunajskem Novem mestu je med porotniki 34 žensk. 10. marca so prvič sedele na porotni klopi. Poleg osem porotnikov so bile štiri porotnice.

Poletni čas bodo od 5. aprila do 13. septembra zopet uvedli v Nemški Avstriji.

Nemška nedostojnost v Pragi. „Grazer Morgenblatt“ poroča: Zastopniki nemških narodnih strank so sklenili to-le izjavo: Zastopniki narodnonemških strank izražajo svoje začudenje nad nedostojnim vedenjem nemških krogov povodom Masarykove slavnosti v Novem nemškem gledališču v Pragi dne 10. marca in pozivajo državno strankino vodstvo, da ugotovi, ali so se njeno praške organizacije udeležile te prireditve.

Nemški Schulverein je imel koncem meseca februarja v Gradcu svoj občni zbor. Razpravljali so o nadaljnjem delovanju društva. Iz resolucije, ki so jo sklenili, je razvidno, da Nemci ne mislijo prenehati s svojo propagando, nasprotno jo še povišati. Zato sami naglašajo, da ne more biti govora o tem, da bi opustili program, ki ga je društvo imelo skozi 40 let.

Trst brez premoga. Gospodarske razmere v zasedenem ozemlju Primorja se vedno bolj slabšajo. Kako gospodarstvo Italijani v zasedenem ozemlju, spričuje, dejstvo, da so vsa primorska mesta brez premoga. Posebno občutno je prizadet Trst, kjer vsled pomanjkanja premoga počiva ves promet, plinarski in plavski v Servoli itd. so brez premoga in počivajo.

Grozen požar je nastal v Ložnicah na Srbskem. Naglo se je razširil tudi na sosednje vasi in mnogo številne gozdove. Za prebivalstvo teh vasi, ki je že med vojsko mnogo trpelo, je ta nesreča težek udarec.

Brazilijska dala kredit Italiji. Brazilijska vlada je dovolila Italiji 24 milijonov dolarjev kredita za nakup živil, pavole in kavčuka.

Dopis.

Pobrezje pri Mariboru. Naši Nemci in nemškutarji so v hudih škripeih. Ne vedo, kam bi se obrnili in še manj pa, kam spadajo. Lastne organizacije nimajo, tu jim je za vedno odklenkalo. K naši Sloven-

ski Kmetski Zvezi baje ne marajo, ker jim je preveč slovenska in „klerikalna.“ Demokratska stranka ni ma na Pobrezju, kakor tudi ne drugod, ugodnega stališča, še posebno za to ne, ker nima pravih, zmognih agitatorjev; tista dva pa, katera pravita, da sta demokrata in agitirata sedaj slučajne za to stranko, pa sta večinoma „dobre volje“, in se celi Poberež smeji čez njiju agitacijo, katera je le v kvar dotični stranki. Najdla sta namreč še le sedaj, da sta pristna Slovenca, poprej sta bila bolj „tajč.“ No, pa naj imata veselje! Da pridemo zopet k našim nemškutarjem! Radi bi se nekako pritisnili k rdečkarjem, pa jih le-ti menda tudi prav ne marajo. Najbolje bi pač bilo, da bi se jih usmiliła Samostojna kmetijska stranka pod poveljstvom g. Mermolja iz Vrtojbe, ki baje sprejema tudi take ostanke starega avstrijskega režima pod svoje samo-kmetko okrilje. Naredil bi prav gotovo dobro delo, ako bi sprejel te zapuščene nemškutarske backe in koštrunčke v svojo Samostojno „kmetko“ stranko.

Marija Snežna. Dne 6. marca je umrl v 83. l. svoje starosti Jernej Škerget, p. d. Vake. Rajni je bil globokega verskega prepričanja in eden najuglednejših mož naše župnije. N. p. v m. — Na gostiji Kossar Alojzij—Pivec Antonija so nabrali svatje 71 K za magdalensko cerkev v Mariboru.

Slov. Bistrica. Pri nas se silno puli za „Samostojno“ nek Novak. Mož, ki je obrazil že vse stranke bo bodoči kandidat Samostojne za županski stolec in za državni zbor. Na shodih nastopa Novak kot slovenjebistriški Pribičevič. Koruzo obljubuje kar na debelo vsem, ki hočejo pristopiti k Samostojni. Mnogi mislijo, da je ta prerok sin našega deželnega poslanca in narodnega veterana Petra Novaka. To ni res. Novak je nedavno privandral v Slovensko Bistrico. Peter Novak in njegov sin sta zvesta narodnjaka in nimata in nočeta imeti z liberalno-štajercijansko-socialdemokratsko Samostojno prav nič opraviti.

St. Hj pri Velenju. Dne 14. t. m. je umrl tukaj na dopustu pri svojih starših g. Ferd. Voh, prvi jugoslovanski poštar v Velenju. Ob njegovem času je bil poštni urad na glasu kot postržljiv, prijazen in vljuden. Radi tega je bil bivši g. poštar priljubljen v celem poštne okolišu. Pobraba ga je sušila v najlepših letih. Naj v miru počiva v domači zemlji!

Orliški odsed v Mariboru. Na rednem občnem zboru, ki se je vršil zadnjo nedeljo, dne 14. t. m., se je izvolil sedeči novi odbor: g. dr. Leskovarjeva, predsednica; s. M. Serafina, podpredsednica; sestra Olga Roje, tajnica; sestra Adela Markarjeva, blagajničarka; sestra Filipič Marica, namestnica.

Ptujsko okrožje. Tečaj za ptujsko okrožje se vrši v Ormožu od 21. do 24. t. m. Ker se bode vadilo tudi na orodju, naj pošljejo vsi odseki zastopnike na tečaj. Dne 25. t. m. se vrši okrožna seja v Ormožu. Pride predsednik O. Z. Udeležba predsednikov in načelnikov vseh odsekov ptujskega okrožja je radi važnosti strogo obvezna.

Listnica uredništva.

Upravnik Prekmurja Fr. Žitnik. Prejeli smo Resnico in pravici na ljubo objavljam glede osebe in delovanja g. Žitnika sledeče: 1. Glavar Žitnik je v kranjskem okraju užival veliko zaupanje, kar se je posebno izkazalo med vojno. Na stotine mož se imajo zahvaliti, da niso bili poklicani k vojakom. 2. Ščitil je svoj okraj pred pretiranimi rekvizicijami, tako, da se je zameril deželni vladi in vojno-nadzornemu uradu in se je resno delalo na to, da bi se ga premestilo. 3. Ovadbe radi veleizdaje in srbofilstva je metal v koš. Prof. P. se je v neki družbi izražal presimpatično o Srbih. Na ovadbo ga je glavar Žitnik poklical k sebi, ga opozoril k previdnosti ter uničil ovadbo. 4. Ljudstvo je glavarjevo delovanje med vojno tako visoko cenilo, da so ga vse občine okraja, razven kranjske, ki je v liberalnih rokah, izvolile za častnega člana. 5. Mesca septembra 1918 je obiskal dr. Korošec Kranj. Deželni predsednik dr. Schwarz je takrat glavarju zaukazal ustno in pismeno, da ta ne sme dopustiti nobenega sprejema. Toda kljub tej strogi prepovedi je dovolil glavar bakljado, podoknico in izlet ter zapovedal 28 orožnikom, poslanim v Kranj, da se ne smejo pokazati na cesti. 6. Glavar govori slovenščino, da bi ga zato marsikdo lahko zavidal. Istotako njegovi otroci, katerih je menda 14. Njegov sin Gvido je vstopil mesca januarja l. 1919 med koroške legionarje. Glavarjeva soproga je velika dobrotnica siromakov in tolažnica bolnikov. Med vojno je največkrat razdelila mleko, ki ste je dajali dve kravi, bolnikom tako, da je njeni mnogobrojni rodbini ostalo samo po pol litra na dan. 7. Očita se g. Žitniku nemškutarstvo! Pred in med vojno je vedno zahajal v slovensko družbo. Vprašam: Koliko je pa takih slovenskih političnih uradnikov, ki so se pred vojno — o medvojnem času niti ne govorim — upali v slovensko družbo, v Narodne dome itd.? Bolj vestnega, sposobnega in ljudstvu naklonjenega političnega uradnika, kot je g. Žitnik, ne premore vsa Slovenija. Uverjen sem, da g. Ž. tudi v Prekmurju ne bo kričal ter povdarjal svojega slovenstva, pač pa bo delal za Slovence. — Vojni superijor Rant.

Mala naznanila

Razna:

UKRADENO

je bilo skoraj novo kolo, dne 18. marea predpoldne pred Cirilovo tiskarno, kdo kaj ve, naj naznani Brunčku Alojzij, Dobrenje, Pesnica proti

200 K nagrade.

JOSIP NEKREP

tesarski mojster in stavbeni podjetnik v Mozartovi ulici 59 v MARIBORU

se priporoča za popravila in za napravo novih stavb za točno izvršitev

URE

vsake vrste se sprejmejo v popravilo. Postrežba točna. Cene zmerne Jan Ignacij, Maribor Glavna pošta, 2. nadstr., levo.

Slovenci širite „STRAZO“

Kupi sei

Kupujem

po najvišjih cenah hlode, rezan in tesan jelov kakor trd les ter vsakovrstna drva za kurivo. Viktor Glaser, lesna trgovina v Rušah pri Mariboru. 1796

Kolo

dobre ohranjeno, se kupi takoj. Naslov v upravnistvu lista. 229

Otroški voziček

že rabljen, se kupi, na željo se da tudi moka. Ponudbe pod „Voziček št. 27“, Sv. Barbara pri Mariboru, poštno ležeče. 240

Posestvo

v bližini Maribora, 1 do 2 orala zemlje se kupi takoj. Ponudbe na Cirila Babusa, Rudolf Puf-fova ulica 12, Maribor. 252

2 para

volov, ki so vajeni vožnje v planini, kupi Matija Obrar, Maribor, Fisehergasse 9. 259

Alojzij Gniusek

kom. skladišče Maribor, Glavni trg 6. 1 srajca, lepo pisana z ležečim ovratnikom, dobro šivana 1 komad 85 K, 1 p. črnih ženskih nogavic 38 K, trgovcem popust, črn in bel sukanec po dnevnih cenah.

ZAVOD za ZAKLEPANJE in STRAZENJE

hiš, skladišč, vrtov, javnih naprav, hlevov itd. se nahaja v rokah strokovnjaka, kateremu se lahko popolnoma zaupa. Zavod prevzame tudi straženje in zacarinjanje na kolodvoru ter spremnitvo pošiljatev po železnici. Varnost z jamčena. Hišni lastniki, trgovci, obrtniki itd. pristopajte k temu zavodu, ker le na ta način je omogočena moderna reorganizacija tega zavoda. 244

Zavod za straženje in zaklepanje (Wach- und Schliessanstalt) Maribor Frankopanska ulica števil. 7.

Proda sei

Lahek voz za enega konja z usnjato streho in sedežem, lep velik lovski voz za družino ter več sežnjev mehkih drv je na prodaj v Mozartovi ulici št. 59, Maribor. 184

!NOV PIANINO!

Straus-koncert-pianino, nov, kupljen leta 1918/19 se prodaja. Naslov v upravnistvu. 219

Dve hiši dvoj nadstropni, sposobni za vsako obrt, novo zidani ležeči na vegalu prodaja J. Nekrep, Mozartova ulica 59, Maribor. 211

Trapist=sir

prvovrstne kakovosti, kilogram po 49 K prodaja in razpošilja proti poštenu povzetju

MATIJA LAH, MARIBOR, Glavni trg št. 5. 189

Črn častniški plašč, skore nova simska suknja, novo flao salonsko suknjo, Singer šivalni stroj, ročni šivalni stroj, lep bolniški voziček, lep soban svetilka, velika puška s sprema, rane meške, ženske in otroške obleke ter čevlje, klobuki, otroške galoše, ovratnike, rokavice, lepa ročna dela, svilnate trake, črne svilnate ščipke, belo otroške postel, velike mize, kuhinjsko mizo, omare, malo steklene omare, velika stelaša za prodajalne, lepe podobe, knjige in razno drugo prodaja gđ. Schmidl, Koroška cesta 18, 1. nad., Maribor. 233

Pohištvo se prodaja. Werkstättenstrasse 4, Studenei pri Mariboru. 236

1 kuhinska omara in 1 otroški kovček patent Brenabor na prodaj. Brandisova ulica št. 8. 234

Hiša s 5 stanovanji in vrtom na prodaj. Zve se pri Rudolfu Jermišek, na Vesni št. 67 Maribor. 237

Proda se pohištvo. Mlinška ulica št. 25, Maribor. 236

Službe:

Majer isurjen v šivnoroj, gospodarstvu in paštstvu, se sprejme pod jako ugodnimi pogoji takoj pri „Paštinski Zadrugi“ v Limbušu za njeno posestvo „Stara glažuta“. Ponudniki se naj zglasijo pri šolakem vodstvu v Limbušu. 226

Delavna gospodinja (izučena švicera) z malim otrokom išče službe za takoj na deželo. Vpraša se le pri gospej Franjo Josipa ulica 16, vrata 1, Maribor. 222

Viničar s 2 do 4 delavskimi močmi se pod dobrimi pogoji takoj sprema pri Dr. Rapoc, Aleksandrovcesta. 235

Slovenci širite „STRAZO“

A K O
mate kaj za prodati?
K hočete kaj kupiti?
O iščete službo?
Inzerirajte v Straži in uspeh je gotov!

Sol
cele odda importna
vagone in eksportna tvrdka

Ferdo Sert, MARIBOR,
Koroška cesta 21
Brzjavlj: SERT, MARIBOR.

Veletgovina
Ludovik Kuharič
Ormož
nudi svojo veliko zalogo vsakovrstnega modnega, manufakturnega blaga, platna itd. Nadalje priporoča vedno sveže specerijsko blago, moko, olje. Nakup in prodaja poljedelskih pridelkov. Dobava vsakovrstne železnine, traverz, cementa, kakor tudi poljedelskih in drugih strojev. — Uvoz in izvoz vseh vrst rezanega in stavbenega lesa. — Lastna motorna žaga. Glavna zaloga delniškega (€ piva 33)

Novo došlo blago!
Postelna pregrinjala, ženska spodnja krila, damsko kakor moško suknjo, nadalje prvostopenjski in najboljša platna kakor drugi v to stroko spadajoči predmeti.
Za obilen obisk se priporoča
Rudolf Niefergal,
MARIBOR, Koroška cesta 1.

Vabilo na občni zbor.

Posojilnica pri Sv. Benediktu v Slov. gor.

vabi svoje člane na redni občni zbor, kateri se bo vršil dne 1. aprila po cerkvenem opravilu zjutraj v uradni pisarni z sledečim sporedom: Odobritev računskega zaključka za leto 1919. Volitev načelstva in nadzorstva. Slučajnosti. Ob nesklepčnosti se vrši eno uro pozneje občni zbor pri vsakem številu udov.

NAČELSTVO.

Mariborski vozni red.

Vlaki vozijo iz Maribora:

Proti Ljubljani	3:08 zjutraj	in 4:30 popoldne.
„ Gradec	12:59 po noči	„ 3:40 „
„ Ljutomeru	10:38 predpoldne.	
„ Kotoribi	8:33	
„ Koroški	3:29 popoldne.	6:14 zjutraj.

(mešanec s koroškega kol.)

V Maribor pripeljejo ti-le vlaki:

Iz Ljubljane	9:13 predpoldne	in 7:41 zvečer.
„ Gradca	7:33	„ 7:58 „
„ Ljutomera	9:38	
„ Kotoribe	5:32 popoldne	
„ Koroške	9:40 predpoldne	in 2:15 popol.

(mešanec na koroški kol.)

Ekspresni vlak Trst-Dunaj:

Iz Trsta v Maribor	torek in soboto	doh. 2:48 popol.
		in odh. 3:08 „
Iz Dunaja	„	ponedel. in petek
		doh. 1:42 „
		in odh. 2:24 „

Slovenci širite naše liste!

Čevlje Najceneje!
obleko

Solidno! **perilo**
potne košare, torbice za trg in raznovrstne drobnarije priporoča

Jakob Lah
Glavni trg 2, Maribor.

TOMASOVIĆ & VISKOVIĆ

veletgovina vinom, ZAGREB, Palmotičeva ul. 22
Telefon 12-68 — — — Brzjavlj: „TOMAVIS“

nudja svoje bogate skladišče ornih i bijelih, dalmatinskih, hrvatskih, banatskih i srijemskih vina.

CIGARETNE STROČNICE (HILJKE)

in cigaretne papir prišel v veliki množini. Istotam je tudi vedno v zalogi črna in najava

KREMA

najboljših vrst kakor razno drugo blago po najnižji ceni. — Za obilen obisk se priporoča

STADLER in SCHMID, Maribor, Vetrinjska ulica 30.

Zavarovanje

zoper škodo po požaru!

Edina slovenska zavarovalnica zoper škodo, povzročeno po požaru je ljubljanska 1502

Vzajemna zavarovalnica.

Glavni zastop za naše obmejne kraje je v Celju (Breg); v Mariboru daje pojasnila zastopstvo „Vzajemne“ v pisarni Angasse št. 10; v Kamnici pri Mariboru pa v pisarni Posojilnice. Jagoslovani, zavarujte se pri domači zavarovalnici.

Raznašalci

za naše liste se sprejmejo proti dobremu zaslužku CIRILOVA TISKARNA.